

Dosarul nr. 3ra-1101/22
2-19071366-01-3ra-21102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Ilie Dogotari împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva hotărârii din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost admisă acțiunea parțial

constată:

La 1 februarie 2019, Ilie Dogotari, reprezentat de avocatul Danu Dogotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii a indicat că la data 17 ianuarie 2019, inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Ada Griciuc, în temeiul art. 19 lit. g), art. 35 alin. (1) și 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit actul de constatare nr. 01/04, prin care:

- s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Ilie Dogotari, director al L.T. „Mihai Eminescu” orașul Ghindești, exprimată prin nedeclararea și nesoluționarea în termenul și modul stabilit de lege a conflictelor de interese în care s-a aflat la data de 23 septembrie 2016, 23 ianuarie 2017, 15 februarie 2017, 24 februarie 2017, 20 septembrie 2017 și

20 septembrie 2018 în cazurile în care, deținând calitatea de subiect al declarării și fiind în exercițiul funcției, a fost chemat să ia decizii și să semneze acte administrative și juridice în prezența interesului personal, inclusiv material, legat atât de propria persoană, cât și rezultat din relația cu persoana apropiată Svetlana Dogotari (soția), prin care fapt a influențat exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu;

- s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Ilie Dogotari, director al L.T. „Mihai Eminescu” orașul Ghindești, exprimată prin admiterea conflictelor de interese consumate cu nerespectarea dispozițiilor legale de declarare și soluționare a conflictelor de interese, în sensul art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016, urmare a semnării în prezența interesului personal material, legat atât de propria persoană, cât și rezultat din relația cu persoana apropiată Svetlana Dogotari (soția) a actelor administrative și juridice (procesele verbale nr. 3 din 23 septembrie 2016, nr. 2 din 23 ianuarie 2017, nr. 3 din 15 februarie 2017, nr. 4 din 22 februarie 2017, nr. 07 din 24 februarie 2017 și nr. 3 din 20 septembrie 2018 și ordinile nr. 23-A din 23 septembrie 2016, nr. 14-A din 20 septembrie 2017 și nr. 15-A din 20 septembrie 2018);

- s-a comunicat actul de constatare lui Ilie Dogotari, informându-l despre dreptul de contestare a acestuia în condițiile art. 36 alin. (1) și 38 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, precum și despre susceptibilitatea suspendării sale din funcție în condițiile art. 7 alin. (2) lit.c) din această lege, precum și despre rezultatele controlului;

- s-a aplicat lui Ilie Dogotari interdicția de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, în condițiile prevăzute de art. 23 alin. (6)-(8) din Legea nr. 133/2016;

- s-a sesizat instanța de judecată, după rămânerea definitivă a actului de constatare, în vederea constatării nulității absolute a actelor administrative și juridice – procesele verbale nr. 3 din 23 septembrie 2016, nr. 2 din 23 ianuarie 2017, nr. 3 din 15 februarie 2017, nr. 4 din 22 februarie 2017, nr. 07 din 24 februarie 2017 și nr. 3 din 20 septembrie 2018 și ordinile nr. 23-A din 23 septembrie 2016, nr. 14-A din 20 septembrie 2017 și nr. 15-A din 20 septembrie 2018, semnate de către Ilie Dogotari, cu încălcarea dispozițiilor legale privind declararea și soluționarea conflictelor de interese.

A menționat că actul de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019 este ilegal atât în fond, cât și emis cu încălcarea procedurii stabilite prin lege, motiv din care urmează a fi anulat de către instanța de contencios administrativ.

Cu referire la ilegalitatea în fond a actului de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019, a notat că potrivit părții constatatoare a actului nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019, Autoritatea Națională de Integritate, în persoana inspectorului de integritate Ada Griciuc, a constatat că dânsul ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese în două situații, și anume: când el, în calitate de director al L.T. „Mihai Eminescu” orașul Ghindești, ar fi luat decizii în privința persoanei apropiate Svetlana Dogotari, numind-o în calitate de membru al Comisiei de atestare a cadrelor didactice pentru anii de studii 2016-2017 și 2017- 2018; când el, în calitate de director al L.T. „Mihai Eminescu” orașul Ghindești, ar fi luat

decizii în privința propriei persoane, semnând actele de dispoziție prin care dânsul, de comun cu alți profesori care întruneau condițiile legale, au fost propuși spre reconfirmarea gradului didactic organului superior de conducere.

Conform actului de constatare contestat, Autoritatea Națională de Integritate a constatat că acesta, la adoptarea deciziilor numite, ar fi avut un interes personal material legat atât de propria persoană, cât și de relația cu persoana apropiată Svetlana Dogotari, făcând referire la Anexa 11 din Regulamentul de atestare, conform căreia, membrii Comisiei de atestare sunt remunerați pentru activitate, ceea ce nu corespunde adevărului, or, Comisia de atestare a activat fără a fi remunerată, dovadă fiind inexistența unui ordin privind remunerarea membrilor Comisiei, emis de director pentru a fi prezentat la contabilitate.

A obiectat că Autoritatea Națională de Integritate în mod neobiectiv a soluționat problema conflictului de interese, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei.

Potrivit legislației naționale, conflictul de interese apare doar atunci când subiectul declarării are un interes personal, care ar influența îndeplinirea atribuțiilor oficiale cu imparțialitate și obiectivitate. Interesul personal include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care subiectul declarării a avut relații politice sau de afaceri.

La caz, nu este cert în ce împrejurări Autoritatea Națională de Integritate a ajuns la concluzia prezenței interesului personal material la adoptarea deciziilor menționate și care au fost sau sunt beneficiile obținute de către dânsul ca urmare a adoptării deciziilor din speță, or, simpla imputare a conflictului de interese nu este suficientă, urmând a fi probată și argumentată de autoritatea care o invocă.

Cu referire la numirea soției sale Svetlana Dogotari în cadrul Comisiei de atestare a cadrelor didactice pentru anii de studii 2016-2017 și 2017-2018, a afirmat că nu s-a condus de anumite interese personale și cu atât mai mult materiale, ci s-a ghidat în modul corespunzător de Regulamentul de atestare a cadrelor didactice, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 336 din 3 mai 2013.

Conform pct. 30 subpct. 1) al Regulamentului nominalizat, comisiile de atestare din instituțiile de învățământ sunt constituite din cadre didactice cu gradul al doilea, întâi sau cu titlu științific în domeniu și un reprezentant al organului sindical.

În speță, la momentul formării Comisiei, în cadrul LT „Mihai Eminescu”, orașul Ghindești activau 28 de profesori, dintre care 5 cu gradul de calificare 1.

Respectiv, la selectarea membrilor comisiei, colectivul liceului a luat în calcul gradul de competență a fiecărui candidat, iar salariatul Svetlana Dogotari, având o experiență de 28 de ani în domeniul educației, deținător al gradului didactic unu începând cu anul 2004, membru al Comisiei de atestare în care a activat de mai mulți ani, întrunea perfect condițiile pentru numirea în calitate de membru al comisiei.

Pentru a înlătura orice suspiciuni ce țin de existența unui posibil conflict de interese, soția dânsului nu a fost prezentă la nicio lecție demonstrativă sau la anumite activități pregătite pentru a-l evalua într-un mod sau altfel, evaluarea și aprecierea fiind făcută de ceilalți membri ai Comisiei de atestare și nu de către el personal pe sine însuși, ceea ce autoritatea pârâtă a omis să menționeze în mod intenționat.

În ceea ce ține de faptul că dânsul ar fi luat decizii în privința propriei persoane, a notat că, în conformitate cu prevederilor pct. 29 al Regulamentului de atestare a cadrelor didactice, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 336 din 3 mai 2013, președintele comisiei de atestare din instituția de învățământ este directorul instituției.

Astfel, având în vedere faptul că dânsul deține funcția de director al L.T. „Mihai Eminescu” orașul Ghindești, începând cu 4 aprilie 2016, conform Regulamentul numit, el și urma să fie președinte al fiecărei Comisii de atestare a cadrelor didactice formate anual.

Or, din cele expuse de autoritatea publică pârâtă, s-ar crea impresia că dânsul, aflându-se în funcția de director, a propus-o pe soția sa în Comisia de atestare pentru a facilita obținerea gradului didactic unu.

Cu toate acestea, a relevat că lui i s-a conferit gradul didactic unu în anul 2012, când nu era în funcție de director.

Peste o perioadă de cinci ani, conform regulamentului de atestare a cadrelor didactice, gradul didactic obținut anterior, urma să fie confirmat (păstrat).

Mai mult ca atât, deciziile adoptate de către Comisia de atestare a cadrelor didactice în privința dânsului sau a soției sale, Svetlana Dogotari, nu au fost emise în mod unipersonal de către el, ci în cadrul comisiei, compusă din 5 membri cu drept de vot, iar deciziile au fost de fiecare dată luate în unanimitate.

Cu referire la încălcarea procedurii de întocmire a actului de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019 a precizat că, potrivit părții descriptive a actului de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019, la baza formării dosarului de control a stat sesizarea nr. T-37/18 din 21 februarie 2018 (conținutul căreia nu a fost pus la dispoziția sa), precum și scrisorile readresate conform competenței nr. 08-2412/18 din 23 august 2018, nr. 06/4-06-1054 din 07 septembrie 2018 (conținutul cărora, de asemenea, nu a fost pus la dispoziția sa), care au avut un conținut identic și au parvenit din partea aceluiași petiționar – fostul director al L.T. „Mihai Eminescu”, orașul Ghindești, Lucia Tocan.

Contrar prevederilor art. 30 alin. (1) și 31 alin. (1) ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea petiționarei Lucia Tocan, înregistrată cu nr. T-37/18 la data de 21 februarie 2018, a fost repartizată inspectorului de integritate Ada Griciuc abia la data de 4 septembrie 2018, adică la o perioadă de peste jumătate de an din momentul înregistrării sesizării, ceea ce denotă o gravă abatere de la procedura emiterii actului administrativ.

În ceea ce ține de scrisorile readresate conform competenței nr. 08-2412/18 din 23 august 2018 și nr. 06/4-06-1054 din 7 septembrie 2018, acestea, de asemenea, nu pot sta la baza inițierii dosarului de control, fiind depuse contrar prevederilor Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare.

Or, la data inițierii controlului, sesizarea nr. T- 37/18 la data de 21 februarie 2018 a fost deja examinată/ urma a fi examinată în termenii legali, iar scrisorile readresate conform competenței nr. 08-2412/18 din 23 august 2018 și nr. 06/4-06-1054 din 7 septembrie 2018 aveau un conținut identic, bazat pe aceleași argumente de fapt și de drept și au parvenit din partea aceluiași petiționar, astfel încât pârâta Autoritatea Națională de Integritate urma să lase fără examinare aceste petiții, ca fiind depuse repetat.

Având în vedere faptul că dosarul de control a fost format cu abateri grave de la procedura legală, rezultă că întreaga procedură de control a fost viciată și, respectiv, actul de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019 este unul ilegal și urmează a fi anulat de instanța de judecată.

Cu referire la faptul că decizia expusă în actul de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019 contravine legislației în vigoare, a reperat prevederile art. 1 alin. (1) lit. a), 7 alin. (2), 39 alin. (1), (2), (3) ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, ce indică că, urmare a constatării nedeclarării sau nesoluționării unui conflict de interese, Autoritatea Națională de Integritate dispune de atribuția/dreptul de a solicita de la autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării, declanșarea în privința acestuia a procedurii disciplinare sau, după caz, încetarea raporturilor de muncă.

În speță însă, conform actului de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019, pârâta Autoritatea Națională de Integritate a ignorat prevederile legale și a indicat că după intrarea în vigoare a actului administrativ, va dispune angajatorului inițierea procedurii de încetare a raporturilor de muncă cu reclamantul Ilie Dogotari, ceea ce constituie, în esență, un abuz din partea pârâtei și o depășire a atribuțiilor autorității conferite acesteia prin Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Mai cu seamă că, legea specială ce reglementează raporturile de muncă în sfera educației, Codul educației, la art. 58 alin. (8) prevede expres faptul că, directorul instituției de învățământ general poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea contractului individual de muncă, în condițiile și temeiurile prevăzute de legislația muncii, precum și în următoarele cazuri: a) comiterea încălcărilor financiare; b) nerespectarea deontologiei profesionale; c) necorespunderea cu standardele în vigoare a managementului promovată; d) încălcarea drepturilor copiilor, elevilor, angajaților și părinților; e) obținerea repetată a calificativului „nesatisfăcător” la evaluarea instituției efectuată de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.

Prin urmare, faptele presupuse săvârșite cu vinovăție de către dânsul nu se regăsesc printre temeiurile prevăzute de Codul muncii și Codul educației pentru concediere/încetarea raporturilor de muncă cu directorul instituției de învățământ.

Cu referire la întinderea prejudiciului moral cauzat prin întocmirea actului de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019 a punctat că, urmare a inițierii unui dosar de control, dânsul a avut de suportat un prejudiciu moral enorm și, respectiv, în cazul admiterii acțiunii, pe lângă anularea actului de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019, a solicitat inclusiv și repararea prejudiciului moral cauzat prin supunerea neîntemeiată controlului.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 1, 7, 28, 29, 30, 31, 36, 39, din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 4, 20 din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, art. 1, 16, 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 58 Codul educației, art. 1422, 1423 Cod civil și art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea actului de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019, emis de către Autoritatea Națională de Integritate în privința dânsului, ca fiind ilegal, încasarea din contul autorității pârâte în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost anulat actul de constatare nr. 01/04 din 17 ianuarie 2019, emis de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Ilie Dogorari.

Au fost respinse ca neîntemeiate cererile depuse de Ilie Dogotari împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 5 august 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, Autoritatea Națională de Integritate a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 29 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva hotărârii din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Întru argumentarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că actul administrativ contestat urmează a fi anulat în temeiul art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ, întrucât autoritatea publică pârâtă a încălcat procedura stabilită de legislația în vigoare la momentul întocmirii actului.

Or, art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 stabilește expres termenul în interiorul căruia Autoritatea Națională de Integritate, efectuând verificarea prealabilă, este obligată să emită proces-verbal de inițiere a controlului sau de refuz al inițierii controlului, și anume 15 zile de la data repartizării sesizărilor.

Cu toate acestea, în prezenta speță, a fost constatată încălcarea nejustificată a termenului instituit de legiuitor, întrucât sesizarea a fost înregistrată la data de 21 februarie 2018, iar procesul-verbal de inițiere a procedurii de control a fost emis abia la 11 septembrie 2018, adică peste 6 luni și 20 zile de la data înregistrării sesizării, cu încălcarea vădită a termenului stabilit de legiuitor, fapt care duce la anularea actului administrativ contestat.

Pe cale de consecință, odată ce s-a constatat că procedura de control a fost inițiată cu încălcarea legii speciale, urmează a fi constatată și ilegalitatea actului de constatare, care este actul final emis pe marginea procedurii de control, inițiate cu încălcarea procedurii.

Cu referire la pretenție de repararea a prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei, instanțele de judecată inferioare au stabilit că reclamantul nu a dovedit faptul cauzării prejudiciul moral.

La 12 iulie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 11 noiembrie 2022, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei nu au fost constatate, elucidate și dovedite circumstanțele care au importanță la soluționarea justă a cauzei, iar instanța de apel a dat o interpretare eronată aspectelor de ordin juridic relevante speței.

A notat că unicul temei de bază, invocat atât în decizia instanței de apel, cât și în hotărârea primei instanțe, a constituit faptul că Autoritatea Națională de Integritate ar fi admis încălcarea termenilor procedurali, în interiorul cărora urmează a fi efectuată procedura de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Ilie Dogotari în calitate de director al L.T. „Mihai Eminescu” din or. Ghindești r-nul Florești.

Totodată, la emiterea soluției pe caz, instanțele de judecată nu au ținut cont de argumentele expuse de către Autoritatea Națională de Integritate.

Or, potrivit art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, autoritatea este abilitată să efectueze controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, iar conform art. 17 alin. (1) din același act normativ, inspectorul de integritate este persoana angajată în această funcție prin concurs și care este responsabil de efectuarea controlului averii și intereselor personale privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Astfel, la momentul când a parvenit sesizarea depusă de Lucia Tocan și care a fost înregistrată la data de 21 februarie 2018, în cadrul Autorității Naționale de Integritate nu existau inspectori de integritate.

În acest sens, confirmare servește faptul că, potrivit informației publice, inspectorul de integritate Ada Griciuc, care ulterior a efectuat controlul în privința lui Ilie Dogotari, a fost candidată la suplinirea funcției de inspector de integritate.

Rezultatele probei scrise care au fost publicate în data de 23 mai 2018 atestă în mod indubitabil faptul că inspectorul de integritate Ada Griciuc nu putea examina sesizarea nr. T-37/18 din 21 februarie 2018 până la numirea în funcția de inspector.

Primii inspectori de integritate numiți în funcție, printre care și inspectorul Ada Griciuc, au depus jurământul în data de 11 iunie 2018.

Așadar, sesizarea care a stat la baza formării dosarului de control în privința intimatului putea fi distribuită și, ulterior, examinată prin prisma Legii nr. 132/2016 și a Legii nr. 133/2016 doar după numirea în funcție a inspectorilor de integritate.

Respectiv, până la suplinirea funcțiilor de inspectori de integritate, Autoritatea nu era în drept să repartizeze sesizări privind efectuarea controlului referitor la respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către subiecții declarării.

Ținând cont de faptul că abia în luna decembrie 2017, prin decretul președintelui RM, a fost numit președintele Autorității, precum și având în vedere necesitatea elaborării documentației corespunzătoare pentru organizarea și desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției de inspector de integritate, dar și timpul necesar pentru desfășurarea tuturor probelor de concurs, numirea primilor inspectori de integritate a fost posibilă abia în luna iunie 2018.

Prin urmare, odată cu numirea în funcție a inspectorilor de integritate, sesizările parvenite anterior în cadrul Autorității au fost distribuite inspectorilor care sunt unicii funcționari responsabili și competenți să efectueze controlul averii și a intereselor personale.

A precizat că faptul că inspectorii de integritate au fost numiți abia în luna iunie 2018, nu înseamnă că intimatul doar din acea dată avea obligația de a nu admite un conflict de interese.

Or, ținând de cont de faptul că Legea nr. 133/2016 și Legea nr. 132/2016 au intrat în vigoare la data de 1 august 2016, Ilie Dogotari, în calitate de subiect al declarării urma să respecte întocmai regimul juridic al conflictelor de interese, începând cu data intrării în vigoare a actelor normative nominalizate.

Suplimentar, a relatat că intimatul, în calitate de subiect al controlului, nu are drepturi similare petiționarului.

La caz, Lucia Tocan, persoana care a depus sesizarea, era unicul subiect care, potrivit art. 16 alin. (1) din Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare, în cazul în care considera că drepturile ei sunt lezate sau, după caz, nu este de acord cu acțiunile Autorității și ale inspectorului de integritate care a examinat petiția, avea dreptul să se adreseze în instanța de contencios administrativ pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime.

Cu alte cuvinte, până la inițierea controlului, doar petiționara era în drept să ceară Autorității informații referitoare la finalitatea petiției pe care a depus-o.

Cu referire la pretinsa invocare, precum că procedura administrativă ar fi fost desfășurată cu încălcarea termenului, a explicat că prevederile Codului administrativ se aplică în măsura în care prevederile legilor speciale nu conțin dispoziții diferite.

Deși Legea nr. 132/2016 și Legea nr. 133/2016 nu conțin prevederi privind termenul în interiorul căruia urmează să se desfășoare activitatea de control al respectării regimului juridic al conflictelor de interese, a notat că acest lucru nu înseamnă că se vor aplica în mod automat prevederile art. 60 alin. (1) Cod administrativ.

A evidențiat că procedura de efectuare a controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese presupune întreprinderea anumitor măsuri pentru a acumula informațiile și materialele necesare stabilirii circumstanțelor relevante cauzei, ceea ce necesită un termen nedeterminat, or, inspectorul de integritate nu cunoaște care va fi comportamentul participanților la procedura

administrativă și dacă participanții vor răspunde la solicitările adresate în termenul legal, iar în anumite situații, inspectorul de integritate este pus în situația de a desfășura operațiuni suplimentare pentru stabilirea circumstanțelor cauzei.

În consecință, termenul în interiorul căruia se finalizează o procedură administrativă poartă un caracter rezonabil, precum este prevăzut la art. 27 Cod administrativ, potrivit căruia, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil.

La 14 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Ilie Dogotari și a reprezentantului său, avocatul Danu Dogotari copia cererii de recurs depuse de Autoritatea Națională de Integritate, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat, care a fost recepționată de către Ilie Dogotari la 21 noiembrie 2022, potrivit avizului de recepție (f. d. 204 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Ilie Dogotari nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 22 iunie 2022 (f. d. 158 vol. II).

Este cert și faptul că la 12 iulie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 188 vol. II).

Decizia motivată din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată la adresa electronică a Autorității Naționale de Integritate la 13 octombrie 2022, potrivit extrasului de pe poșta electronică (f. d. 191 vol. II).

Se mai constată că la 11 noiembrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 194-198 verso vol. II).

Astfel, recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această

privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu